

ELŐFIZETÉSI ÁRAR:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 keddnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kérésre visszadadja
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A mi halottunk.

Beh sok árvát hagyál magad után,
 néhai való jó urunk, magyar főherce-
 günk.

Árvákat, kiket nincs aki szeretne eb-
 ben a nagy idegen világban, pedig mi
 sokszor nyújtottuk a szívünket, a zse-
 bünket, a vérünket egy kis szeretetért.

Gyámjaink vannak, csak akik a jó-
 módu árvára felügyelnek, a maguk módja
 szerint tán javát is akarják, nevelik is
 sok bosszankodás közt, pedig mi csak
 egy kis meleg után vágyunk, a szülei
 szeretet melege után, azért nyugösködünk,
 mert fázunk. Nincs már királynénk és
 Te is itt hagyál. Ha sirunk ki érti meg,
 hogy mi fakasztott könnyre, ha örömrünk
 van, ki osztozik benne?

Eltemetünk jó urunk igaz szívbeli gyász-
 szal, de a te koporsódra hulló rög is
 minket fog majd nyomni.

Ugy fognak temetni, mint nagy urat
 illik, pompával, fényvel csak annyiban
 másképp, hogy téged meg is gyászolnak
 százan, ezren, az egész magyar nép.

Ott lesz a gyászolók közt a király is,
 mert te, a mi halottunk, az ő halottja
 is vagy.

Nem régen állt a fia koporsójánál, a
 mi trónörökösünk sirja előtt, ki úgy tud-
 juk szeretett bennünket. Feleségét is el-

temette a nagy asszonyunkat, ki sokszor
 megmutatta milyen nagy, jó szívet volt
 irántunk s most Téged gyászol, ki egé-
 szen a miénk voltál.

A miénk szived szerint az övé a vér
 szerint, közös hát a gyászunk, nemzet-
 nek királynak.

A közös gyász mellett megértjük-e
 egymást.

Árvák maradtak itt, jó rokon ne fo-
 gadná szívébe az árvát?

A trónörökös szive, a királyné szive,
 a Te szived, itt volt köztünk; most mi-
 kor nem vagytok, meglátja-e szíveteket
 lelkünkhez forrva a király, onnan a ko-
 porsó mellől? Hisz azok után, kiket sze-
 relett, egyéb sem maradt már mint mi,
 a magyar nemzet, melyet egész szívetel
 szerettek azok, kiket a király szeretet, kik
 mindene voltak.

Nehéz idők kezdetén távozott közü-
 lünk a mi főhercegünk, legyen földi bi-
 lincstől megszabadult lelke tanácsadójává
 a gyászoló királynak.

A halottak beszéde néma, de mélysé-
 gesen megrázó.

Hirdesse emléked, hogy csak egy do-
 log van, melyre építeni lehet, egy dolog,
 mely bajban, veszélyben biztos menedé-
 ket ad a szeretet. Nincs válság, nincs
 bonyodalom, nincs nehézség a szeretet
 előtt s ha szeretet nincs, csak válság,
 nehézség és bonyodalom van állandóan.
 Ezt hirdeti a te életed köztünk, ezt a te

koporsód ott a Zsigmond kápolnában min-
 den gyászolóknak.

Adjon az Ur vigasztalást a magyar
 királynak, ki ismét oly mélyen lett sujtva
 és vigasztalása legyen a megértett ma-
 gyar nemzetnek szeretete, melyben meg-
 fogja találni az elvesztett három szívet,
 azokét akiket szeretett, a kik szerettek
 minket.

A magyar főherceg örökségét vedd át
 mi magyar királyunk.

A főrendiház ülése.

Elnök Csáky Albin.

Kezdeté 12 órakor: Elnök az ülést meg-
 nyitja, a mai ülés jegyzőkönyvét Almássy Imre
 gr. jegyző vezeti.

Elnök: Méltóságos főrendek, olyan gyász-
 hirt jelentek be, amely minden magyarnak
 szive fenekéig hat. József cs. kir. főherceg ő
 Felsege tegnap hosszas szenvedés után oda-
 adta lelkét az örök valóságnak. Mi pedig mé-
 lyen meghatva állunk ravatala körül, mely
 annyi nemes katonai, polgári, emberi erényt és
 igaz hazaszeretetet zárt magába.

Sirba szállt vele uralkodóházunk egyik
 legkimagaslóbb disze, magyar hazánk egyik
 legjobb barátja szállt vele sirba.

Javasolom, hogy részvétünk csekély jelöl
 temetési végtisztességén testületileg vegyünk
 részt és az elnökség a ravatalra díszes koszo-
 rut helyezzen és igaz részvétét József Ágost
 főherceghez intézendő részvétáviratban kife-
 jezést adjon.

Elfogadják az elnök javaslatát.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Apróságok József főhercegről.

(József főherceg és Széchenyi István.)

Az 1859-iki ősz valamelyik reggelén le-
 megy az öreg Brach s jelenti Széchenyi István
 grófnak, ki akkor Döblingben volt, hogy egy
 katonamember van künn, ő excellenciájához
 akar bebocsáttatni.

A gróf gondolkodik: ugyan ki lehet?
 — Nem mondta meg a nevét? — kérdé
 Brachtól.

— Azt mondta, igenis, hogy csak mond-
 jam: »der Joseph«.

Széchenyi azt hívé, valami inas a régi
 időkben, a ki emberséges látogatásával bi-
 zonyosan szerény koldulás utógondolatait köti
 össze.

— Hát isten neki, vezesse be.

Az ajtó megnyílik, József főherceg, di-
 csült nádorunk fia lépett be.

Az öreg ur mélyen meg volt hatva. A

főherceget gyermekkorában ismerte már s nem
 egyszer lovagoltatta térdein és tegette.

A legmélyebb tisztelettel fogadott vendé-
 gét természet szerint császári királyi főségnak
 czimezé; mit azonban József főherceg határo-
 zottan visszautasított, kérvén Széchenyit, hogy
 nevezze őt te-nek, mint hajdan.

A leggyöngédebb téte á téte-nek ölelések
 vetettek véget.

Többé nem látták egymást.

A halász csárdában.

A szegedi kiállításnak József királyi her-
 czeg volt a védője s egyik legszorgalmasabb
 látogatója. Egyszer beállított a halászcárdába,
 a hol a tüzről pattant csárdásné meg az ura
 fogadták. Jó magyaros ebédrel kínálták felséges
 vendégüket, halpaprikással, turós csuszával, le-
 pényvel, fonatos kalácscsal. Az ebédhez sze-
 gedi bort adtak, szegedi cigánynyal muzsikál-
 tattak. Mikor aztán a királyi herceg a csap-
 lárosné szívbeli gyönyörűségére végigette az
 egész lakomát, a halászcárda tervezője Beck

Pista megkínálta egy pipára való dohánnyal.
 A királyi herceg elfogadta szívesen, rágyújtott,
 de aztán megkérdezte:

— Aztán szüzdohány van ebben a pipá-
 ban.

— De szüz ám. Fenséges Uram!

Erre a fenséges ur mosolyogva fordult
 oda Darányihoz:

— De jó, hogy a pénzügyminiszter csak
 estére jön meg?

A borralaló.

Vidéki urak, asszonyok állítottak be az
 alcsuti parkba, a mely mindig nyitva van a
 közönség előtt. Egyszerre csak egy mesterem-
 ber felét látnak fenn az egyik fán: az ágakat
 fűrészeli. Az egyik ur megszólítja:

— Hallja e!

— Miben lehetek szolgálatára? kérdi amaz
 udvariasan.

— Meg lehet nézni ilyenkor a parkot?

— Persze, hogy lehet.

— Nem vezetne el egy kicsikét? Mert
 mi idegenek vagyunk itten.

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerz s re

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.

(Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó cég

Szövetek és belések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legujabb sza-
 bász szerint a legszebb kivitelben készít
 férfi öltönyöket, s minden e szakba
 vágó ruhaneműeket. — Női costumok,
 valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

Jegyzőkönyvet hitelesítik. Ülés vége 12 óra 20 perczkor.

A hivatalos lap gyásza.

A hivatalos lap tegnapi száma ezt írja:

Mélységes gyász borult Felső Uralkodónkra és az egész legmagasabb Uralkodó Házra. Legmélyebb gyász borult azonban József főherceg ő cs. és kir. fenségének családjára, amidőn József főherceg ő cs. és kir. fensége — érdemekben dus, páratlanul munkás és maradandó sikerekben gazdag élet után — örök álmra hunyta le szemeit.

E bánat és a mélységes fájdalom azonban nemcsak az uralkodóházat és a fenséges családot borítja sötét gyászba. Velük együtt sir és zokog az egész magyar nemzet a »legmagyarabb főherceg« koporsója felett. Akinél e nemzetet jobban nem ismerte, erőit nagyobbra nem becsülhette, hibáit több jóakarattal nem mérlegelhette soha senki.

És bár a lesújtott család szent fájdalmát — különösen annak első óráiban — zavarni nem akad vakmerő: nincs hatalom, mely vissza tarthatná a magyar nemzetet attól, hogy fájdalomtól sajgó lelkének imádatával föl ne kerresse szeretett József főhercegünk ravatalát és a mérhetetlen bánat égető könnycsepjeit ne hullajtsa koporsójára: örök üdvösséget könyörögve a Mindenhatótól a drága halott nemes lelkének s enyhülést és vigaszt a bánattól lesújtott legmagasabb családtagoknak.

Mert ily enyhülésre és vigaszra valóban nagy mértékben reá vannak utalva, amidőn elveszítették azt a felülmulhatatlanul gyöngéd szerető hitvest és családapát, aki nemcsak reájuk nézve pótolhatatlan, hanem aki saját egyéni fényes tulajdonságai révén akkor is messze föléje emelkedik kortársainak, ha bölcsőjét nem a főhercegi korona fénye aranyozza be.

Mint katona: háboruban rettenthetetlen hős és hideg vérét soha el nem veszítő bölcs hadvezér. Békében széles látókörű és kiváló szervezőképességű főparancsnok a m. kir. hon-

védseg megteremtője és a mai magas színvonalra emelője.

Polgári erényeivel: szivnemességével, áldozatkészségével, jótékonyágával és leereszkedő jóságos egyéniségével követendő fényes példaként járt legelül.

Ama nemes ösztöne, amely állandóan embertársai nyomorának enyhítésére készítette, avatta őt a tüzoltás ügyének is lelkes apostolává s fáradságot és veszélyt nem ismerő bajnokává.

Dicsőséget és hirt szerzett a tudományok önálló művelésével is, és pedig nemcsak mint természetbúvár volt kitűnő, hanem nyelvtudományát a bel- és külföld egyaránt a legnagyobb mértékben méltányolta.

Társadalmi téren nem merülhetett fel fontosabb kérdés, amelynek megoldásában hazafias szellemű munkássága jelentékeny részt ne követelt volna.

Emberbaráti intézményeink örökre fájlni fogják hatalmas támogatásának a megszűnését.

Mint kiváló mezőgazdának, országos hírneve volt és nagy birtokai az első mintagazdaságok; — a kertészetnek sem volt nála szakavatottabb és lelkesebb művelője és míg alszuthi kertje messze földön híres, a Margitsziget csodálatával az ideseregülő külföldiek sem tudnak betelni.

De ki győzné felsorolni és csak némileg is megfelelően méltatni mindama tulajdonságokat, melyek felejthetetlen József főhercegünk magas egyéniségét alkották — és ékesítették és a melyek csak fokozzák elvesztésének mérhetetlenül fájdalmas érzését.

E veszteség és e fájdalom — a legmagasabb családtagok után — első sorban a magyar nemzeté, amely átérzve annak egész súlyát, vigasztalanul bár, de a mindenható bölcs végzésében való megnyugvással fohászkozik az Egek Urához: fogadja a megboldogult József főherceg nemes lelkét örök kegyeibe éppen úgy, mint ahogy Ő szerette nemzetét, és mint

ahogy e nemzet hiven és szeretetteljes kegyelettel fogja megőrizni az ő áldott emlékezetét.

A perzsa sah József főherceg temetésén.

A perzsa sah európai útjában tegnap este Lembergbe érkezett, ahol péntekig marad. A sah szombaton délután 5 órakor érkezik Bécsbe az északi pályaudvaron, ahol a király a főhercegekkel és a hatóságok fejeivel fogadja. Bécsben nagy ünnepélyek készültek a sah ott időzése alkalmára. Udvari ebéd, operai diszeloadás.

József főherceg halála miatt most elmaradt.

Bécsi tudósítónk jelenti, hogy a sah tegnap este Lembergbe érkezésekor értesült József főherceg haláláról. A gyászhir mélyen megrendítette a saht, aki királyunk iránti tiszteletből elhatározta, hogy Lembergől szombaton egyenesen Budapestre utazik, hogy jelen legyen József főherceg temetésén.

A temetés Budapesten.

József főherceg holttestét szombaton este hozzák Budapestre és vasárnap délután helyezik örök nyugalomra a Szent István-kápolnában levő főhercegi sírboltban. A temetés előkészületeinek intézését gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy vezeti. A temetés előkészületeinek megtételére megérkezett Loebenstein udvarmester is, aki a királynak a temetésre vonatkozó rendelkezéseit hozta.

József főherceget nagy katonai diszompával fogják sirba helyezni. A kivonulandó katonaság létszámát és a csapatmenetet illetőleg főhercegi temetéseknél katonai szabályzat vagy előírás nem intézkedik, erre nézve az udvarmester legmagasabb helyről kap utasítást.

A részvét Nagyváradon.

Az országos gyászban Nagyvárad is méltóképen osztozik.

Ugy Biharmegye, mint Nagyvárad városa ma fog intézkedni, hogy miképpen fejezi ki részvétét József kir. herceg elhunytá alkalmából. Előreláthatólag úgy a vármegye, mint a város akként fog eljárni, miként néhai Rudolf trónörökös halála alkalmából. Bizonyos, hogy mindkét törvényhatóság koszorút küld a ravatalra s küldöttséggel vesz részt a temetésen.

— Szivesen.

Azzal leszállott a fáról, tisztességtudóan köszönt és kezdte kalauzolni a társaságot. Mikor aztán mindent megmutatott töviről-hegyire, az urak hamarosan összeszedtek három forintot és azzal fizették meg a fáradságát.

— No most igazán jól láttunk mindent. Csak az a kár, hogy a királyi herceget nem láttuk.

Igy szólt a társaság egyik tagja. Valami napszámost láttak kimenőben, azt meg is kérdezték:

— A fenséges ur nincs idehaza mostanában!

— Hát hogyan volna, hiszen éppen ott megy.

Hát a királyi hercegnek adták a három forint borraivalót.

A bécsi sógor.

A nyolczvaras években József főherceg a Hortobágyon járt, tüzesvérű négy paripa kocsija előtt, jóképű, módos alföldi gazda a kocsis helyén. Nagy becsület érte, ő foghatott be a magyar főhercegnek.

Csak egy baja van; erős pipás s hogyan állja ki a hosszú uton a koplalást? Nem is állotta; mikor már igen csiklandott a szája a pipa után, hátrafordult nagy alázattal a kegyesszívű urhoz s megköveti szépen, ahogy ilyen nagy embert illik, hogy engedje meg, hadd gyujtson rá.

Megengedték neki, már hogyan engedték volna; hiszen olyan alázatos volt a kérése, meg olyan jóképű ember is volt.

Mikor aztán rágyujtott, még a lovak is vidámabban mentek. Hát még a gazdájok! Mintha esztendők óta nem szivta volna, olyan jóízűen eregette a bodor füstöt. De nem is volt ám az valami közönséges dohány. Szagol-gatta is a főherceg a rendkívül zamatos illatot s egyszerre csak megkérdi a gazdát:

— Miféle dohány ez?

A jó ember körültekint; előttük senki, messze mögöttük a többi ur. De azért az óvatosság nem árt; tenyerét szája elé tartja, hogy lebbenő szél szavát el ne kapja s lassu, fojtott hangon odasugja a főhercegnek:

— Pszt! Szűz dohány!

A főherceg hasonló halkan:

— Kináljon meg belőle!

— Tessék! s nagy titokban odanyujtja a főhercegnek a dohányzacskót. Most már aztán ketten eregették a zamatos szűzdohány kék füstjét.

Az ut végén a főherceg leszáll s megköszöni gazdája szivességét s mivel a derék ember megtetszett neki, megkérde tőle:

— Van-e, barátom, valami kívánsága?

— Van ám, kérem.

— Mondja csak bátran, ne féljen semmit!
— Hát, kérem átossan, ha elmegy Bécsbe, meg ne mondja a sógorának, hogy mit kapott tőlem.

A négykrajczáros.

Egy vadászat alkalmával történt. A társaság tagjai közt volt egy híres jó lövő ezredes is, aki a földobott négykrajczárost is el szokta volt találni.

Vaddisznóra vadásztak.

A vaddisznó jön, az ezredes czéloz, lő és nem talált. Ez általános meglepetést kelt. Lehetetlen! A kitűnő lövő nem talált volna?

József főherceg mosolyog s így szól:

Üzletáthelyezés!

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérve vagyok
Kérem a helyes címre figyelni!

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy az eddig a Fő-utcán, a gróf Belhten-féle házban levő aranyműves- és vésnök-üzletemet a városi Bazar-épület színház oldali részére, a postai-gyűjtőde mellé helyeztem át.

Amidőn ezt szives tudomásul adom, egyben tudatom azt is, hogy mindennemű aranyműves- és vésnöki munkálatokat a legszebb kivitelben, a legolcsóbb árszámítás mellett eszközölök

kiváló tisztelettel:

Sattler Zsigmond, aranyműves és vésnök.

A József-ezred tisztikara szintén küldöttséggel képviselteti magát a végtisztességtételen. Ezenkívül még ezután meghatározandó napon a Szent László templomban gyászmisét tartat a b. e. kir. herceg lelki üdvéért.

Tegnap a középületeken kívül a két püspöki palotára, az összes pénzüzetek és iskolák épületeire kitűzték a gyászlobogókat.

Budapest, június 14. (Saját tud. táv.) József főherceg holttestét Fiuméből a máv. vonalán szállítják Kelenföldre, honnan a déli vasút vonalán a budapesti déli vasutak pálya házába fogják hozni.

A főherceg temetése nem vasárnap, hanem hétfőn fog végbe menni. Holnap felfogják bontani a végrendeletet, melyben a főherceg bizományosan intézkedett temetésének részleteiről.

Azt a hírt, hogy a temetés hétfőn fog végbe menni egy félhivatalos könyomatos is megerősíti. A király e szerint nem vasárnap fog a fővárosba érkezni, hanem hétfőn és a temetés után 2 és fél óra múlva vissza fog utazni Bécsbe.

A kétnyelvű felírások.

Néhány nap óta sorra folyamodnak az osztrák városok az osztrák (szerintük közös) hadügyminiszterhez, hogy a kaszárnyákon lengyel, cseh, olasz vagy szlovén felírást alkalmazhassanak. Szó nélkül megengedik nekik és ezzel egy ugynevezett vívmányunk illetőleg engedményük nyílt sérelemmé, vérlázító arczúscapássá vált. Ez nem a kiegyezésben biztosított paritás, hanem chlopii hadparancs végrehajtása. Minden néptörzsnek megengedik, hogy a német mellett a saját nyelvét is használja és ezzel lesúlyedünk az osztrák nemzetiségek és tartományocskák színvonalára, részei vagyunk a nagy egésznek és nem önálló független ország. Hiszen az sem volt paritás, hogy Magyarországon magyar felírást is lehetett alkalmazni. Vagy csak magyar felírást kellett volna használni, vagy Ausztrián végig alkalmazni kellett volna a magyar

felírást is; ez lett volna a paritás. De így a magyar felírás nagyobb szégyen, mint a pusztán német felírás, mert alkalmazásával magunkat sülyesztjük le Bukovina vagy Osvieczym állami jogi alacsonyására. Ilyenek Tisza vívmányai és ilyenek árán akarják megvenni a magyar nemzet önállóságát, függetlenségét, szóval: nemzeti jellegét és államiságát.

A válság.

A mai hivatalos lap nem hozta meg a felmentéseket és kinevezéseket. Ez a napnak egyetlen pozitív híre. A nézet ugyan téves, hogy kinevezések és felmentések csak akkor közölhetők, ha Tisza már Bécsben járt. Végre Tisza Budapesten is aláírhatta volna ha aláírhatja a kéziratokat, melyek még az ő ellenjegyzésére szorulnak. Nem azon mult, mert Tiszával a király rendelkezhetett volna és ha mára vagy tegnapra rendelte volna fel magához. Tisza nyomban ott termett volna. Külömben Tisza még Budapesten sincs. Az a hír, hogy már tegnap délután Budapestre érkezett, nem igaz: még ma reggel Geszten volt és onnant telefonon beszélt a miniszterelnökséggel.

Az egy-két napnyi szünet, amely Fejérváry tényleges megbízatása és formális kinevezése közé esik, csak arra való, hogy Fejérváry még utolsó percében pénzügyminiszter után nézen; de akár lesz ennek a pótverbuválásnak sikere, akár sem, péntekre okvetlen meglesz a felmentés és a kinevezés, mert az biztos, hogy Tisza holnap bucsukihallgatásra Bécsbe lesz.

A miniszterlistára vonatkozólag a kombinációkban csekély az eltérés. Így pl. a belügyminiszter személyére vonatkozólag ingadozók a tippek: némelyek azt mondják, hogy Kristóffy József lesz a belügyminiszter, mások azt, hogy Lukács György lesz. Abban mindannyian meg egyeznek hogy mindkettő benne lesz a kabinetben. Ma egyetlen új név került forgalomba gróf Wickenburg Márk. Ugy beszéltek, hogy ő lenne a kultuszminiszter. Nem lehet bizony meg tudni, hogy Wickenburg egyáltalában benne

lesz-e kabinetben, de ha benne talál lenni, a pénzügyminiszter. Mint a hitelbank volt igazgatója és mint volt kereskedelmi államtitkár ebben a szakkabinetben csak nem teszik meg kultuszminiszternek.

Külömben igazán irreleváns, hogy kik a miniszterek; az érdekesség mégis csak abban van hogy akadtak vagy akadnak még miniszterek. Az az egy bizonyos, hogy az összes forgalomba hozott nevek olyan emberek nevei, akik — akár képviselők, akár nem azok — rendíthetetlen Tisza-gárdisták és az egész kabinet nem azt a benyomást teszi, mintha a koalíció, hanem inkább azt, mintha a visszalépő Tisza számára akarná előkészíteni a visszatérést.

A bemutatkozás hétfőn lesz és előreláthatólag simán fog lefolyni. Ha Fejérváry nem fog provokálni, bevonulása és bemutatkozása sima lesz: ha provokál, akkor a kivonulás kétségtelesen sokkal gyorsabban fog lefolyni, mint a bevonulás.

Kilátás óriási zűrzavarra.

Egyik esti lap írja: Holnap vagy holnapután fog megjelenni a hivatalos lapban — nem Fejérváry Géza báró miniszterelnökké való kinevezése — hanem a lemondása. Lemondása a katonai rangjáról. Ezt fogja azután követni a miniszterelnökké való kinevezés publikációja.

Az ellenzék hangulatából ítélve a Fejérváry kormány bemutatkozása a parlamentben felette viharos lesz s valószínű, hogy Fejérváry, hacsak már azon az ülésen nem éri valami baleset, kénytelen lesz feloszlattatni a Házat elnapolni királyi kéziratral.

De nem lesz abban a helyzetben, hogy czélt érjen vele, miután Justh Gyula elnök felolvastatja ugyan a kéziratot, a Ház azonban azt nem fogja tudomásul venni.

A Ház tehát nem fog elnapoltatni, hanem ülésezni fog, dacára annak, hogy a király elnapolta. Ez aztán a nyílt konfliktus lesz a parlament és a korona között.

— Bizonyára azért nem talált, mert a vaddisznó nyakán nem lógott egy négykrajczáros.

József főherceg Nagyváradon.

Végül jegyezzük ide azokat az apróságokat, amelyeket a Tiszántul 1900. aug. 19-iki számában jegyeztünk össze abból az alkalomból, mikor József főherceget utoljára tisztelhetette vendégének Nagyvárad. Nem egy ez apróságok közül azóta a fővárosi lapokat is bejárta s országosan ismertté lett.

Volt a bibornok püspöknek egy kis rokona, Mayer Vilmos, a soproni honvédfőreáliskola növendéke.

Ebéd után a királyi hercegnek feltűnt a sok fényes uniformis és fekete frakk közt a kis hadapród egyszerű, piros zsinóros attilája. Egyenest hozzá fordult:

— Hát te, kis öcsém parádés ebédet kezd a katonai pályát?

A kis katona a szolgálati szabályzatban előírt bemutatkozással felelt:

— Császári és királyi Fenség! Mayer Vilmos honvéd-főreáliskolai növendék alázatosan bemutatkozik.

A királyi hercegnek nagyon tetszett a fess hadapród katonás tartása, mosolyogva ve-regette meg a vállát.

— Jól van öcsém, a szabályzatot jól tudod, majd meglátjuk, hogy válsz be a háborusdiban, majd vigyázok rád, mint tisztre is.

Mielőtt ebédhez ültek, a bibornok észrevette, hogy magas vendége felkötött karddal akar leülni az asztalhoz. Katona ember tudja, civíl pedig igen könnyen elképzelheti, hogy derékra csatolt karddal neki menni egy igen pompásnak ígérkező ebédnek — nem közönséges vállalkozás. — A bibornok czélt is erre.

— Fenséges uram, nem lesz alkalmatlan a kard?

József királyi herceg azonban látta, hogy a diszabédhez az összes tisztek felkötött karddal jelentek meg; ha ő leteszi az oldalfegyvert, a többi tiszt is követi a példát s ebből egyszeriben akkora kavargás fog kerekedni, hogy az ebédet jóval később lehet megkezdeni. Egy tréfával ütötte hát el a dolgot.

— Már csak jobb lesz magamnál tartani, szólt. Félek, hogy ha leteszem, még összecserélődik.

Megjegyzendő, hogy a királyi herceg daliás magas termetéhez illő kardja is volt, a melyet Nagyváradon még csak nem is árulnak. — Azt ugyan el nem cserélte volna senki.

A királyi hercegnek, mikor éppen valami jó borral koczintott, eszébe jutott valami. Letette a poharat és magához intette a segéd-tisztjét.

— Százados ur, mit gondolsz, mit csinálnak most az én honvédek?

— Valószínűleg menázsiznak, Fenséges uram.

— Ahhoz pedig jól esik a bor is. Nos, hát siessen és rendeljen annyit, hogy minden honvédnek jusson egy félliter. Igyék a király egészségére.

— És Fenségedére! válaszolt a segéd-tiszt s indulni akart, hogy a rendelést megtegye.

A királyi herceg visszatartotta. — Hohó, ne olyan gyorsan. Ha a bort megrendeli, ne mondja, hogy nekem rendelte, mert majd duplán számítják az árát, de csak felében a litert.

Mezey Mihályban szaktársra lelt a királyi herceg: szenvedélyes tüzoltóra. Mikor bemutatott neki, rögtön otthon érezték magukat mindketten a diskurzusban. Mezey Mihály megemlítette, hogy Nagyváradon is mindinkább kiszorítják az önkéntes tüzoltókat a hivatásos tüzoltók. József kir. herceg helyeselte a mozgalmat.

— Nem is ér az semmit — mondotta. — Az az önkéntes tüzoltó, mint tisztas családapa, rendesen félti a bajuszát a tüztől; ha lepörkölődik rá sem néz a felesége. Ezért késnek el rendesen a tüzoltástól.

— Igaz, Fenséges uram — felelt Mezey Mihály — de Nagyváradon ebben kivétel. A mi tüzoltóink nem félnek a tüztől, sem a haragos menyecskektől. Multkor is volt egy nagy tüzesetünk a Katonavárosban...

József főherceg mint tűzoltó.

A magyar sajtó fájdalmas szívvvel emlegeti fel most azokat a vonásokat, a melyek az elhunyt katonát, a tudóst, a társadalom munkássát, az igaz embert jellemzik.

Asztalfiókban amulettként őrzök 3 drb sajátkezűleg hozzám intézett levelét, a melyek a tűzoltó intézmény iránti nagy előszeretét bizonyítják.

Ugy történt a dolog, hogy a millenium emlékére egy illusztrált tűzoltói könyv megírásán fáradoztam, hogy annak t. i. a tűzoltásnak, bölcsőjét, jelen állását, haladását feltüntessem, Magyarország összes vezető tűzoltóinak, parancsnokainak arcképét, életrajzát közölve.

Nem raitam mult, de a viszonyokon, hogy fáradságos munkám részben hajótörést szenvedett.

Mondanom sem kell, hogy hazánk első tűzoltó főparancsnokát kértem fel az előszó megírására.

Nem tagadom, félve vártam a választ; mert tartottam tőle, hogy egyenes felkéréssel talán udvariatságot követtem el, bár vigasztalt az a tudat, hogy úgy is, mint a tűzoltó irodalom egyik szerény munkását, úgy is, mint honvédtisztet, személyesen ösmert.

A gyulai honvédek várták a nagygyakorlatra.

Ugy terveztem, hogy teljes felszereléssel vészvonattal vonulunk a gróf Almássy kastélya elé, ahol a főherceg szállva volt és üdvözljük.

A terv hajótörést szenvedett.

Kéréséről már el is feledkeztem, midőn Gyulán 1895 július 27-én a posta az alábbi levelet kézbesítette nekem:

„Tisztelet Főparancsnok ur!

Gyulán való rövid tartózkodásom alatt kéznél tartottam az ön által óhajtott »Előszó«-t, de nem vala alkalmam azt személyesen átnyújtani, így most utólag küldöm, hogy még idejekorán hirdetésében bejelenthesse, maradván kiváló tisztelettel József főherceg.»

Ime: a magyar főherceg szakított magának időt arra, hogy egy szerény tűzoltó irodalmi munkájában támogasson.

Az említett előszó így szól:

»Azon gyors és szakszerű fejlődés, melynek magyar tűzoltó intézményünk, az aránylag rövid idő óta örvend, kívánatosá tette ez iránybani irodalmunk haladását is.

Kiváló szakembereink fel is karolták ezen eszmét és már is birunk oly munkákkal, me-

lyek a külföld hasonló dolgozataival bátran vetélkedhetnek.

Azonban történelmi és statisztikai szempontból maradtak még hézagok, melyek kitöltésére Christo Miklós a gyulai önk. tűzoltó testület tiszteletbeli főparancsnoka ezen munkálatjában vállalkozott.

Örömet felelek meg kívánságának, midőn hazánk tűzoltóinak figyelmébe ajánlom szakkönyvét, mely általános támogatást igényel. Gyulán 1895 július hó 10-én. József főherceg.»

Ha majd ismét akad egy hitteli, merész vállalkozó, aki a magyar tűzoltóság multja, jelenének megírására szánja magát, vagy ha esetleg én is újra felvenném a nyugalomba helyezett tollat, akkor majd értékes és jellemző adatok lesznek ezek a könyv megírásához.

Christo Miklós.

UJDONSÁGOK.

A szocializmus Biharon.

A szocialisták Biharon büszkébben verik a mellüket talán bárhol, hogy ők szocialisták. Ugy látszik, hogy ez valami fölséges érzés náluk. Nap-nap után erősödnek s szaporodnak ugyanarra, hogy ma már a község háromnegyede czuczulista. Elveiket büszkén hirdetik, azokhoz tántoríthatatlanul ragaszkodnak s meg vannak róla győződve, hogy óhajaik minél előbb teljesülni fognak.

Ennyi elragadtatás és önbizalom mellett érthető tehát, hogy a bihari szocialisták csaknem mindennap rendeznek maguknak bált. De hát ez még mind nem elég. Szükségét látják annak, hogy ne csak vasárnap találkozzanak, hanem hétköznapokon is. Így aztán elhatározták, hogy Szocialista Olvasókör-t létesítenek. A szocialista olvasókörben naponként találkoznak, eszméket cserélnek, gyűléseket, meg felolvasásokat tartanak, meghódítják egész Bihar községet, talán Bihar vármegyét is — vagy talán az egész világot is.

Hogy ez mind nem mese, bizonyítja az, hogy közközlésen már háztelket is vettek, még pedig a község közepén s az építkezési munkálatokat megkezdték. Az összpontosító, az összekötő kapocs a község feje a szocialista bíró — Bodnár István.

Mindez nagyon szép dolog volna, ha az Olvasókör elől a *szocialis* jelző elmaradna.

Nagy Ferencztől, a törvényszék elnökétől a törvényszék helyiségeiről és forgalmáról kérdezősködött a királyi herceg.

— S meg vannak elégedve most már az új palotával? Mert ugy tudom, hogy a magyar bíróságok nem fognak ki soha a szorgalmából, de hamar kifognak a helyből.

— Elég baj az, Felsőleges uram, hogy a perek folyton növekvő száma miatt a szorgalmat egyre fokozunk, a helyet pedig szaporítanunk kell.

— És én ugy tudom, hogy az önök szorgalma talán végtelenig fokozható, míg a hely — szóval ide megint csak pénz kell.

— Mint a lábörökhöz.

— Nono, Thémis még könnyebben teszi zsebre a pénzt, mint Mars. Hiszen szegény Thémis kénytelen olvasatlanul zsebre rakni a pénzt be van kötve a szeme.

Mennyivel hasznosabb, mennyivel jobb volna, ha annak az olvasókörnek a neve: »Magyar gazdák olvasóköre« volna. Ott aztán értekezhetnének, tanulhatnának, meghánynak-vetnének saját ügyeiket, bajaikat, egymásnak tanácsot szolgáltatnának — terjesztenék az ismereteket s a községükben béke honolna. A szocialis olvasókör Biharon nem az igazi szocialis elveknek a terjesztője, — de a békétlenségnek, az irigykedésnek, a rút gyűlölségnek s a mindennapos verekedésnek lesz a kútfeje.

A bihari szocialis olvasókör Bihar község fölvirágzásának meggátolója, békés életének földulója lesz attól a pillanattól, a melyben az működését valóban megkezdi.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* **Mihályi érsek a szegényeknek.** A nagyváradai gör. püspöki palota felszentelése alkalmából Nagyváradon időző Mihályi Viktor v. b. t. t., balázsfalvi g. kath érsek itt időzése alatt megemlékezett a város szegényeiről is. Az öröm nap alkalmából 200 koronát juttatott Rimler Károly polgármester kezeihez. a városi szegények között leendő kiosztás végett,

* **Nagyvárad város nyugdíjalapja.** Tegnap délután tartott ülésében tárgyalta Nagyvárad város nyugdíjbizottsága a nyugdíjalap 1905. évi zárszámadását. Rimler Károly polgármester elnöke alatt s Ragány János, dr. Hoványi Géza, dr. Molnár Imre, dr. Konrád Márk, Dus László, Mihály Adolf és Juricskay Barna jegyző jelenlétében. A nyugdíjalap mult évi kiadása 41,007 kor. 27 fillér volt, amely összeg 73 nyugdíjas között oszlott meg. A nyugdíj kiadásaiából 22000 koronát a város házipénztárából fedeztek. Az alap zárszámadását tudomásul vették. A költségvetéssel szemben mutatkozó 3006 kor. 78 fillér több kiadást a folyó évre felvett összegből fedezték s így ez évre ennek megfelelő hiteltülpésről kell gondoskodni. Felkérlik a város törvényhatóságát, hogy erre nézve a miniszteri jóváhagyást minél előbb eszközölje ki. Dus László v. főügyész kérdésére a főszámvevő kifejtette, hogy az alap jövedelmének csökkenése és időleges nyugdíjazások miatt állott be a 3006 kor. hiány. Az alap értékpapírjának kamata fél százalékkal csökkent a papírok kicserélése folytán. Jövőre nézve azonban nem lesz érezhető a kamatkülönbség.

* **A gyermekkórház áldásos működése.** A b. e. Sztaroveczky Imre hagyatékából létesített gyermekkórház áldásos működése egyik legkiválóbb humánus intézménye Nagyvárad városának. Évről-évre mind nagyobb a száma azoknak a szenvedő kicsinyeknek, akik ezen jótékony intézményünkönél nyernek ápolást, gyógyulást. Az elért szép és igazán hálára kötelező szép eredmény első sorban az intézet élén álló igazgató-őorvos dr. Schiff Ernő érdeme, a ki mellett dr. Rács Miksa műtő-orvos működik elismerésre méltó buzgalommal. A gyermek-kórház az elmúlt évben is nagy szolgálatot tett a kisdetek gyógyítása

A királyi herceg már ezt is tudta.

— Tudom, — szólt közbe — olvastam a Tűzoltói Lapokban, derekasan viselték magukat. Hány ökör is égett oda?

*

Mikor dr. Hoványi Gyulát, a jogakadémia tanárát bemutatták neki, a királyi herceg gondolkodni kezdett.

Hoványi . . . Hoványi . . . nem rokona annak a Hoványinak, ki a királyi családban tanított magyarul:

(Hoványi Ferencz, volt nagyváradai kanonokról volt szó.)

— De igen, Fenség, nagybátyám volt és nagyváradai kanonok.

— Büszke lehet nagybátyjára. Ő a magas helyen nemcsak beszélni, hanem érezni is tanított magyarul,

*

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166. Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám. Telefonszám: 166. az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott áruk.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérművek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ágy- és asztalterítők. Paplanok és matracok, valamint mindennemű mosóárúk, u. m.: kreton, batist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó árú mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o vidékre bérmentve küldetnek o o o o o

körül. — A gyermek-kórház igazgató-választmánya tegnap délután tartott ülésében foglalkozott a kórház-alap múlt évi zárszámadásával. *Rimler* Károly polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Dr Schiff Ernő, dr Konrád Márk, dr Hoványi Géza, Dús László, Ragány János, dr Vucskics Gyula, Komlóssy József, dr Baróty Ákos, Darvassy Lajos, dr Altmann Jakab és Juricskay Barna jegyző. A múlt évi zárszámadást, a mely 747 korona 97 fillér tiszta maradvánnyal végződik, elfogadták. — Az ülés kiemelkedő mozzanata volt dr Schiff Ernő igazgató-főorvos évi jelentése, a gyermek-kórház 1904. évi működéséről. Az elmúlt év folyamán a kórházban 246 beteg gyermeket ápoltak s 1500 bejáró beteg gyermek nyert orvosi ellátást. Az ápolási napok száma 1286, s az előző évvel szemben emelkedést tüntet fel, a mi az intézet jóhírnevét és a közönség bizalmát igazolja. A halálozások arányszáma 6 és fél százalék, tehát 1 és háromnegyed százalékkal kevesebb, mint az előző évben; ez részben a műtő-orvos: Rác Miksa buzgalmából eredt. Összesen 77 operációt végzett Rác Miksa. — Az élelmezésnél 600 korona megtakarítást értek el. A mai élelmezés egy betegnél átlag 33 fillérbe került. — Nagy elismeréssel emeli ki a jelentés az ápoló apácák odaadó, buzgó működését. Jelenleg öt irgalmas nővér teljesíti a betegápolást s ha a kórház kibővítésével készen lesznek, még egy betegápoló nővér megy a kórházba. — A kibővítésnél 12 ágy beszerzésére 2100 korona s műszerek gyarapítására s ezek pótlására 800 korona szükséges. Tekintve, hogy ezek beruházások, előbb a miniszteri jóváhagyást kell ki- eszközölni. E végett megkeresik a városi tanácsot. — A zárszámadás különben azon örvendetes képet tárja elénk, hogy a kórház teljesen fentartja magát az ápolási díjakból. — A szép jelentést egyhangulag elfogadták s az igazgató-főorvosnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A jelentést kinyomatják s szétküldik a törvényhatósági tagoknak és az érdeklődőknek.

* **Pályázat cserépkályhák szállítására.** A nagyvárad kir. ügyész, a vezetése alatt álló nagyvárad kir. ügyészség hivatalos helyiségeiken felállítandó cserépkályhákra vonatkozólag pályázatot hirdet. Miről az érdekelteket azzal értesítjük, hogy a szóban levő pályázat közelebbi feltételei a kir. ügyészségnél a hivatalos órák alatt megtekinthető. Nagyvárad, 1905. június hó 14. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: *Huzella* Gyula, kir. keresk. t. csos. elnök. Dr. *Sarkadi* Lajos, titkár.

* **Önként jelentkezett rablógyilkos.** *Orbán* Ferencz székesfehérvári illetőségű 22 éves kocsis, ki legutóbb Goldner Vilmosné jégkereskedőnél Rákosfalván volt szolgálatban, e hó 9-én virradóra megtámadta asszonyát és egy jégvágócsákánnyal fejét összeverve, tőle 140 korona pénzt és egy arany órát vitt el. Orbán egyenest Hatvanba utazott, ahol véres ingét felsőruháját és kalapját elhánnyva ujjakat vásárolt. Ugyanitt azonban ellopták tőle a véres zsákmányát képező arany órát és 40 korona pénzt. Elkeseredésében maradék pénzén forgópisztolyt és egy töltényt vásárolt, majd aztán jegyet váltott Ujfalug. Innét gyalogszerrel bejött Nagyváradra és a szállóhegyen öngyilkosságot kísérelt meg. Szíve helyett azonban baltenyerét lőtte keresztül és mivel több tölténye már nem volt, tegnap délután bejött a városba. A Fő-utcán a Markovits háznál ugyanez időtájt egy gyanús alak aranylánczot kínált eladásra a katonák között. Mire az egyik őrmester rendőrért küldött. *Nagy* Sándor őrszem a hívásra előjött, nem találván azonban a láncz árulót, a közelben őgyelgő Orbánt vette kemé-

nyen szemügyre. A megszeppent ifju erre levette kalapját és bemutatkozott a rendőrnek. Természetesen azonnal a rendőrségre került, ahol beismerő vallomása és személyazonossága megállapítása után lezárták. A sikerült fogásról még tegnap délelőtt táviratban értesítették a fővárosi rendőrséget.

* **Mozgolódás az egyetemen.** Budapest a jogi vizsgákon elég gyakran a legjobb készlettség sem garancia arra, hogy a jelölt el nem bukik. Ez tény. A joghallgatók körében mostanában erős akció folyik, hogy a második alapvizsgán a bizottság elnökévé ne Mariska Vilmost, a pénzügytan rendes tanárát nevezzék ki. Az akció azzal fogják megindítani, hogy a jövő tanév kezdetén, mindjárt a megnyitást követő napon memorandumot nyújtanak be a rektor utján az egyetemi tanácshoz, hogy nevezett tanár lekerüljön a vizsgáló bizottság elnöki székéről. Ha ez nem sikerülne, akkor a hallgatók bojkottálni fogják a tanárt, előadásaira nem fognak eljárni. Az ügyet magukévé tették már az egyetemi diákok testületi közönségei is, kiküldöttjei együttesen konferáltak e hó 10-ikén. A jövő tanév akciójára már legközelebb apró plakátokon hirdetik az egyetem falain.

* **Eljegyzés.** *Sztréska* Imre m. kir. honvédhadnagy eljegyezte *Csengery* Antal margittai kereskedő bájos és nagyműveltségű leányát *Irmuskát*.

* **Rablógyilkos cigányok.** A fugyivásárhelyi rablógyilkosság ügyében a nyomozatot tovább folytatja a rendőrség bünyői osztálya. *Buta* Jeremiást tegnap is átkísérték a rendőrségre és az agyafurt gyilkost, ki folyton megmásmítja előbbeni vallomását, délelőtt szembesítették Monorral és Vargával. A két cigány szemébe mondta *Buta* Jeremiásnak, akit cigány néven *Gacsunak* neveznek a közös megállapodást, melynek értelmében *Buta* azután meg is fojtotta az asszonyt elszedvén tőle utolsó néhány korona pénzét is. A délután folyamán már a rendőrségre kerültek a sötét gaztett többi szemtanúi is. Ezek közül *Monor Varga* Juli 17 éves cigány leány *Monor* Sándor leánya rendkívül fontos vallomást tett. Bemondása alapján a rendőrség holnap már szembevitetheti a banditát azzal a fugyivásárhelyi asszonnyal, aki Nagyváradról fugyivásárhelyre való hazatérében a gyilkost áldozata mellől elsielni látta, s elsőnek látta az áldozatot. A széleskörben és nagy alaposítással vezetett nyomozat immár a legapróbb részletekig bevilágítja a bestiális gaztettet melynek főhősét és mellék alakjait tegnap délután a rendőrségen le is fényképezték.

* **Utazás a világ körül.** A »Zászlónk« érdemes szerkesztője *Issó* Alajos és *Sebők* Imre dr hittanár, a lap főmunkatársa alig hogy lezárták a most megjelent júniusi számmal a harmadik évfolyamot, egy világszerte utra keltek kedden Pádai Szent Antal napjának estéjén, hogy anyagot gyűjtsenek a »Zászlónk« jövő évfolyama részére. A ki a Zászlónkat olvasta már eddig is, s hála Istennek ilyenek már ezren és ezren vannak, nemcsak az ifjuság, hanem a felnőttek körében is, azok a legjobban tudják, hogy a lap mily tanulságos cikkeket hoz minden számában. Azért örömmel nézhetünk a »Zászlónk« jövő évfolyama elé, mely a merész utazóknak élményeit, tapasztalatait fogja eredeti felvételek után készült képekkel illusztrálva, terjedelmes cikkekben közölni.

Utirendjük a következő: Június 15-én Fiuméből a Cunard társaság Szlavonia hajóján indulnak el a kivándorlókkal Newyorkba. Amerikában egy hónapot fognak tölteni, amely idő alatt több helyütt missziót tartanak a kivándorlott magyarok között, kik már örömmel várják honfitársaikat, kik tavaly is annyi sok lelki jóban részesítették őket a magyar missziók al-

kalmával. Ezen utjuk alatt éppen az amerikai szárazföld másik oldalára jutnak át, Californiába s San-Franciscoban hajóra ülve, a Csendes-oceánon át Honolulut és Molokkát — a belpoklosok szigetét — érintve, augusztus közepe táján érnek a mikádó országának kikötővárosába, Jokahamába. Tokióba több időt töltenek s innen Port Arthurba hajóznak át. Szeptember 17-én az osztrák Lloyd hajóval indulnak aztán hazafelé. Sanghait, Honkongot, Singaporet érintve Indiában Calcuttában szállnak újból partra, a mikor már körülbelül október közepe lesz. Két hetet töltenek a Ganges partján s Benaresen és Delhin át felmennek a Himalaya tövéig. Innen visszatérve, Bombayban ülnek újra hajóra s az Indiai oceánon, a Vörös-tengeren s a Szezi csatornán át érkeznek körülbelül nov. vége telé haza.

* **Lólopás Biharon.** Ugró István bihari parasztagazda pünkösdi első napján arra a szomorú valóságra ébredt fel, hogy a legelőre kihajtott lovait ellopták. Az esetről jelentést tett az előjáróságnak, amely a nyomozást nyomban meg is indította. A gyors nyomozásnak meg is lett a kellő eredménye. *Weisz* Mór nagyvárad születesű szerencsepróbáló, amint áthaladt a bihari határon, gondolta magában, hogy miért ne lehetne neki 2 lova. Hiszen csak kinyújtja a kezét s ime meg van a 2 ló. Ugy is tett. Elhajtotta a lovakat Tenkéig. Ott aztán legelni engedte, ő meg végig hevert a gyepen. Szerencsétlenségére a mezőkerülők véletlenül éppen akkor jártak arra s *Weisz* Mór urat lovaival együtt behajtották a község házára, ahol aztán *Weisz* Mór bevallotta tettét s a büntetést várva szomorúan sóhajtott fel: Nincs a természetben vesztes senki más — csak én.

* **Inyencz tolvaj.** Frölich István gépész Lakatos-utca 3. sz. lakása záratlan pinczejéből 10-én hajnalra elvittek egy tál epret, egy tál vajot és egy tál sonkát. Az inyencz tolvaj kérekerítése iránt a rendőrség intézkedett.

* **Találtak** a pünkösdi rózsakiállításán egy gyöngy és gyémántból állt függőrészt. Igazolult tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Pannonia étterem és teli kert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.

Tisztelettel
KARNER GYULA vendéglős.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

SZINHÁZ.

A rátartós királykisasszony.

Premier — az idény végén: ez a csekély mértékben sikerült ötlet koronázta be a hasonló ötletekben gazdag évadot. Kongó üres ház mellett nem kevésbé üres előadásban mutat-ták be a darabot.

Egy mese az egész, nem épen ügyetlenül színre alkalmazva.

Jó arra, hogy a megunt sok kaviár után egy kis zamatos földi epret élvezzünk. Egyéb-ként magas igényei nagy értékre nincsenek. Helyét tisztességgel megállja azon a nem magas polczon, a melyre szerzője szánta.

Az előadásnak nagy baja, hogy Gerlaci Hermin többé kevésbé hang nélkül akart énekelni. Soha oly bántóan éles nem volt a hangja mint tegnap.

Bérczi a király szerepében a darabhoz illő karzati komikummal hatott. Agnelly Irén, Palásthy Sándor játszották a kis igényű darab többi szerepét.

Az énekkarban mindenki úgy énekelt, a hogy tetszett. Az I. felvonásbeli utolsó énekszám veszedelmes gabalyodássá bonyolult össze.

Közönség valamilyen csekélyebb számban, mint szereplők a színpadon. —r.

Az utolsó előadás. Ma este lesz a Szigligeti-színházban az utolsó előadás. A rátartós király kisasszony operett adják másodszer. A főszerepeket ugyan azok játsszák, a kik a tegnapi premieren. A mai előadással bezárulnak a színház kapui s okt. hó 1-ig a színelőadások szünetelni fognak Váradon.

Igazságszolgáltatás.

A vámpanama tárgyalása a táblán.

A nagyvárad királyi tábla tegnap délelőtt folytatta a városi vámpanama ügyében a tárgyalást. A tegnapi nap a perbeszédekkel telt el s az ítéletet az ügyben csak ma délelőtt 10 órakor fogják kihirdetni.

A tárgyalás lefolyásáról a következőket jelenti tudósítónk:

Urbán Adolf elnök délelőtt kilencz órakor nyitotta meg a tárgyalást. A tárgyalás megnyitása után az elnök elrendelte a perbeszéd megkezdését s felkérte *Kurovsky* Ferencz főügyész helyettesét, hogy terjessze elő a vádját.

Dus László városi főügyész a város nevében előzőleg ismételt kijelentette, hogy a város megbízásából fenntartja a vádat a vádlottak ellen s aztán *Kurovsky* Ferencz főügyész emelkedett szólásra.

A főügyész csoportosítva a vád anyagát, elmondja, hogy melyek terhelők a vádlottakra és melyek bizonyítanak ártatlanságuk mellett. A főügyész azt hiszi, hogy a vádat alapjában nem dönti meg a sok enyhítő körülmény és azért a bíróságtól igazságos ítéletet kér.

Hlatky Endre *Beczky* Artur védője védeneczenek ártatlanságát bizonyította. A vádlott ellen — ugymond — nincs egyetlen egy pozitív bizonyíték sem, ami pedig a gyanut illeti, azt is megdönti az eskü alatt kihallgatott tanuk vallomása.

Akkoriban, mikor *Beczky* ellen vádat emelt a város, a város vezető tisztviselői azt beszéltek, hogy mostan és *Beczky* idejében a vámbevételek között százezernyi különbségek vannak. Ennek az állításnak akkor hittek is, de most a hivatajos kimutatásokból kitűnt, hogy az egész különbözet csak 2300 korona és ez is a forgalom emelkedésének tudható be. A vámkezelés körül most is történnek szabálytalanságok s még sem tudnak rá jönni a város vezetői, hogy kik a közönség hűtlen sáfárjai. *Beczky* csak bünbakja a városházán uralkodott és uralkodó helytelen rendszernek, melynek áldozatává akarják tenni. Kéri védenecze felmentését.

Az elnök a tárgyalás folytatását, illetve az ítélet kihirdetését ma délelőtt 10 órára halasztotta.

Nyiri Sándor mandátuma. A honvédelmi miniszter II. kerületi mandátuma ellen beadott petíció ügyében elrendelt vizsgálatot ma reggel 9 órakor folytatta *Ligethy* Iván

királyi táblai bírósága, a ki a vizsgálatot vezeti. A választási védők képviselőjében dr. *Stehlo* Kornél, a honvédelmi miniszter képviselőjében *Smik* Lajos ügyvéd, a petícionálók képviselőjében pedig dr. *Kozma* Jenő ügyvéd van jelen. A mai napon a következőket hallgatták ki: *Csorba* Ferencz magánzó. *Horváth* Emil belügyminiszteri tanácsos. *Jaloviczky* Sándor belügymin. osztálytanácsos. *Ranzenberger* János magánzó. *Balla* Pál műszaki tanácsos és *Zachar* Gyula tanár. Ezek egybehangzólag mind azt vallották, hogy jelen voltak a pártvacsorán és a pártirodában vették meg a vacsorajegyet két korona 40 fillért a mit ki is fizettek. Utánuk következett *Takács* László, a Ganz-gyár főpénztárnoka, aki a következőket vallotta: A pártirodából 30 darab vacsorajegyet vett át elszámolásra, ezekből 10 darabot eladott 2 korona 40 fillérével, 10 darabot azonban olcsóbb árban adott el de hogy mennyért és kiknek, arra nem emlékszik. Két jegyet egy *Bonin* Alfréd nevű egyénnek adott át ugyan, aki egy másik választóval jött oda a pártvacsorára. Ezek ott meg is vacsoráztak de *Darányira* szavaztak. A kihallgatások tovább tartanak.

TÁVIRATOK.

A politikai hírek.

Budapest, június 14. (Saját tud. táv.) Az új kormány kinevezése napján úgy az ellenzék vezérő bizottsága, mint a szabadelvűpárt intéző bizottsága ülést fog tartani. Ezek az üléseken határozzák el a parlamenti pártok, hogy minő magatartást fognak tanúsítani a Fehérvári kormányval szemben.

A szabadelvűpárt nagy része ellenzék már is a kinevezendő új kormányval szemben, melyet pártkülönbség nélkül törvénytelennek tartanak.

A fővárosi politikai körökben azt hiszik, hogy a Fehérvári-kabinet kinevezése után, a szabadelvűpártnak több mint fele, ki fog lépni a pártból. Annyi azo ban már is bizonyos, hogy az új kormány kinevezése után többen kilépnek a szabadelvűpártból és a disszidensekhez csatlakoznak, kik a szövetséget ellenzék tagjai.

Az ellenzék nagy része azt akarja, hogy a törvénytelen új kormányt be sem engedjék a képviselőházba.

A mérsékeltbbek azonban iparkodnak erről lebeszélni a hevesebb temperamentumu honatyákat.

Egy félhivatalos lap arról ad értesítést, hogy a Fejérvári-kabinet tagjai e hét pénteken Bécsbe mennek a királyhoz letenni a hivatali esküt és szombaton már meg fog jelenni a hivatalos lapban az új kormány kinevezése.

Az összes politikai pártok törvénytelennek tartják a Fejérvári-kabinet kinevezését, melynek egyik tagja sem képviselő.

A kinevezendő új kormánynak egyetlen képviselő tagja, *Lányi* Bertalan is lemond képviselői mandátumáról és kilép a szabadelvű pártból. Ezzel aztán az egész Fejérvári-kabinet hivatalnok-miniszterium jellegét fog nyerni.

Az új kormány — hír szerint — sem katona sorozást sem adóbehajtást nem fog elrendelni, hanem felfogja szólítani hirdetésményileg a fiatalságot, hogy önként álljanak sor alá. Ugyancsak hirdetésményileg lesz felszólítva a nemzet az

önkéntes adóbefizetésre. Ellenzéki körökben azt hiszik, hogy ezeknek a felszólításoknak ugyszólván semmi eredményük sem lesz, mert az ellenzék képviselői és pártkörök az egész országban agitálni fognak ellene.

A végleges megoldás csak őszre várható és addig az ideiglenes miniszterium a képviselőház tanácskozásai nélkül fogja kormányozni — az országot.

Tisza István holnap Budapestre fog érkezni és tanácskozásokat fog folytatni *Fejérváryval* és a kinevezendő új kabinet többi tagjaival.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke, holnap Budapestre fog érkezni, hogy részt vegyen azon a pártközi konferencián, melyet *József* főherczeg temetése részleteinek megállapítása miatt hívtak egybe.

Lesz-e béke?

Budapest, június 14. (Saját tud. táv.) Londonból táviratozzák, hogy a béke még nincs biztosítva. A csár palotájában tegnap hadi tanács volt, melyen a háboru folytatása mellett szavazott a nagyherczegek többsége. Három nagy herczeg a háboru ellen volt. A csár nem avatkozott a vitatkozásba.

Visszavert oroszok.

Budapest, június 14. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy a Mandzsuriai harcztéren az orosz balszárny heves támadását a japánok tegnap nagy sikerrel visszaverték. Az ütközetben igen sok orosz katona lelta a halálát.

Az újabb vereség híre Péterváron nagy aggodalmat keltett.

Linevicset elfogták?

Budapest, június 14. (Saját tud. táv.) A berlini tőzsdére ma az a hír érkezett, hogy *Linevics* tábornokot a japánok elfogták.

NYILTÉR.

Pártoljuk a honi ipart!

Az „Első nagyvárad
Czipő- és csizmagyár”
Moskovits Farkas és Tsa
kicsinybeni eladási üzletében.
(*Kossuth-utca*, régi rendőrségi épület.)
helyi kis iparosok által készített kézimunka czipők kaphatók eredeti gyári szabott áron, hol mindenféle nagyságban készülnek és nagy választékban raktáron vannak.

Tisztelettel:
Moskovits Farkas és Társa.
Telefon: 417. Szabott áruk.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

Angol regény.

— A szegénység segítségére lesz ebben — viszonzá az anya. Harcourt ez a szép hely a miénk. Végre a magad birtokán járhatok.

Penelop már hallotta a csarnok ajtaját Chartres Harcourt és anyja után becsapódni, de ekkor már minden ereje, bátorsága s büszke, nyugodt magatartása elhagyta. Levetette magát a dívánra s szenvedélyes sírásban tört ki míg végre az a gondolat, hogy itt gyorsan kell valamit tenni, magához térítette. Gyorsan az asztalhoz ment, két táviratot fogalmazott, az egyiket Algynak, a másikat a családi ügyvédnek, azzal a felhívással, hogy jöjjenek rögtön.

Csengetett. Mihály lépett be, részvétteljes ábrázattal nézve fiatal urnójére.

— Mihály — mondá a leány — testvéremnek és Marsden urnak táviratok. Legyen szives e táviratokat a feladóhivatalba rögtön elküldeni. Azt hiszem, ennél többet ma este már nem tehetek.

— Igenis kisasszony — Johnt azonnal a táviróhivatalba küldöm még pedig lóháton. Kisasszonyom mit gondolsz csakugyan családok ezek?

— Nem tudom, Mihály; de bizonyos, hogy borzasztó nép főképp az az asszony nagyon ráijesztett.

— Penelop kisasszony, engedje meg, hogy egy pohár bort hozzak. Olyan fehér, mint a fal és egészen oda van; pedig nem szabad magát végképp elhagyni, legalább addig nem, míg Algy ur hazaérkezik. — mondta a jó öreg.

— Köszönöm nem kérek bort. — Csak vigye hamar ezeket a táviratokat. Igen nagy fontossággal bír, hogy még ma este megkapják. Mihály ügyeljen kérem, nehogy a cselédek e dolgot elcsacsogják.

— Legyen nyugodt kisasszony; a cseléd-szobában még mit sem tudnak a dologról. — Penelop kisasszony, erősítse meg a szívét. Hisz még nincs veszve semmi és úgy lehet, hogy Marsden ur, mint afféle ügyvéd, a ki járatos a családok furtangjában, reá jön, hogy az egész dolog csak tévedésen alapszik.

— Reményem, Mihály, hogy úgy lesz — válaszolá Penelop bágyadtan.

A szalont elhagyva, lassan ment fel a lépcsőn a nagynénje szobájába s minden pillanatban erősebb lett az a meggyőződése, hogy ez nem csalás — nem tévedés, hanem nagyon is igaz — és hogy csakugyan a Jack bátyja felesége és fia jöttek ide, hogy Algytól Chartreskastélyt elvegyék.

— És mégis, oh, ez nem lehet igaz! — ismétlé magában mindegyre szenvedélyesebben, a mint a lépcső karfájára támaszkodott, hogy nyugodtságát visszanyerje, mielőtt nagynénjével közölné ezt a leverő hírt.

Chartres kisasszony, mint mondani szokta, éppen szerény kis vacsoráját fogyasztotta, a mely hideg vadsültből, befőtt gyümölcsből és finom oportó borból állott, midőn Penelop belépett, s néhány pillanatig hallgatva megállott a tűzhely előtt. Fázott, s hiág kezei melengette a tűznél.

Chartres kisasszony a tányérját az ölében tartva táplálta magát, koronkint egy-egy jó falatot nyújtva Tomnak is. Orvosa mindig azt tanácsolta neki, hogy csak jó táplálkozásra van szüksége; s annyi bizonyos, hogy ezt a rendeletét hűségesen és betűszerint teljesítette.

Penelop kedves szempilláival nézte néni jó étvágását, arra gondolt vajjon — »Mit fog a néni csinálni, ha a reájuk váró szerencsétlenség bekövetkezik?»

Chartres kisasszony a huga arcát meglátva, rémülve hagyta abba az evést, Tom pedig asszonya meglepetését felhasználva, ügyesen kaparintott el a tányérből egy jó falatot.

— Chartres néni — mondá Penelop, a

jeget megtörve — hallott arról valaha valamit, hogy Jack bácsi megházasodott?

— Penelop csak nem akard azt mondani, hogy —

— Ma este két idegen volt nálam, — folytató Penelop nyugodtan — a kik azt állították, hogy hozzátartozói: az egyik a felesége, a másik a fia.

— Mit!?

Chartres kisasszony, mintha villám ütött volna le mellette, úgy felugrott a dívánról, s rémülve kiáltá:

— Mit! — A felesége és a fia; — Penelop, tudod-e, mit jelent ez?

— Végszuszulást, mondá Penelop lassan.

— Szegény Algy! Ha ez igaz, akkor Chartres-kastélyt el fogjuk veszíteni.

Chartres kisasszonyt hisztérikus sírás fogta el.

— Penelop, mit tegyünk? — Penelop, mit állsz itt, mint egy tuskó! — Valamit csak kell tenni.

— Már táviratoztam Algynak és Marsden urnak; ez volt minden amit tehettem.

— Igen, igen! — Oh ez borzasztó! — Penelop, miféle embereknek látszottak a látogatók!

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, jun. 14.

Buza okt. — — — — —	16.00
Rozs okt.-re — — — — —	13.00
Tengeri julius 1906. — — — — —	15.02
Zab apr. ra — — — — —	11.28
Repeze aug.-ra — — — — —	23.30

Értéktözsde.

Budapest, jun. 14.

Osztárhitelrészvény — — — — —	512.94
Magyar hitelrészvény — — — — —	806.50
Leszámi oló bank — — — — —	464.50
Rimamurányi — — — — —	514.—
Oszták-m. államvasuti részvény — — — — —	649.—
Közuti vasut — — — — —	569.50
Városi villam s vasut — — — — —	2450—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 jun. 14-én.

Magyar aranyjárdék 4% — — — — —	117.75
Magyar koronajárdék 4% — — — — —	97.85
Magyar koronajárdék 3 1/2% — — — — —	89.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% — — — — —	97.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény — — — — —	98.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön — — — — —	221.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön — — — — —	1.69
Oszták járdék papírban — — — — —	100.25
Oszták járdék ezüstben — — — — —	100.75
Oszták járdék aranyban — — — — —	119.75
Oszták korona járdék — — — — —	100.25
1860. oszt. államsorsjegyek — — — — —	15.9—
Oszták-magyar bankrészvény — — — — —	16.50
Magyar hitelbank részvény — — — — —	781.25
Oszták hitelbank intézeti részvény — — — — —	664.25
Oszták-magyar államvasuti részvény — — — — —	666—
20 frankos aranz (Napolendor) — — — — —	19.09
Német birodalmi márka — — — — —	112.30
London vista — — — — —	220.27
Páris vista — — — — —	9.5
20 márkás arany — — — — —	23.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Nagy magtár kiadó.

Várad-Velenczén, a volt Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a KALAPGYARBAN Friedländer Hermannal. Telefon: 143.

Világhírű

előpataki gyógyviz

Számtalan elősmerő nyilatkozat, a kik ennek használata után a legjobb egészségnek örvendenek! Különösen ajánlható a következő bántalmaknál:

1. **A gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgörcs, gyomorégésben** a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és szélzsabában, hányatoknál.

2. **Altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben** s az ezzel járó rásztkór s kedélykór szokásos székrekedéseinél.

3. **Máj- és lépdegánatokban**, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmainál, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj és váltólázakból származott lépdegoknál.

4. **Fejldési sápkórban** s az ezen alapuló hőszám zavaroknál, a görvélykór torpid alakjainál s különösen vérszegénységi állapotoknál,

5. **A vesék és húgyhólyag hurutos bántalmainál**, a kezdődő húgykő és fővényleterakodás eseteiben kitűnő húgy-savoldó.

6. **A méh idült tömüléseinél, dagainál, fehér folyás s rendetlen havadásnál.**

7. **A nemi részek gyengeségeiben.**

8. **Angolkórban**, egyáltalában gyermekeknél a szervezet ép és erős kifejlődését vas és mészartalmánál fogva meglepően elősegíti, egészséges embereknek is üdítő italul szolgál, s különösen borral vegyítve a háztartásoknál általános használatban van.

Egyedüli főraktár Biharmegye részére

Maár és Szabó

fűszer-, csemege- és ásványvizek kereskedése
NAGYVÁRADON.

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezeség mellett

háló-, ebédlő-, szalon és uriszoba berendezések, valamint egyes butor-darabok a

Magyar Műbutorgyár
Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-berendezések műipari vállalata.

Kiváratra rajzok és költségvetések.

HIRDETÉSEK

jutányos árban
felvételnek a

„TISZÁNTÚL“

kiadóhivatalában.

Dr. Dreiszker J.

VIZGYÓGYINTÉZETEés szanatóriuma
Kőszegen (Vas megye.)

Gyönyörű fekvésű. Egész éven át nyitva. Állandó orvosi felügyelet; igen jutányos ár; kitűnő ellátás. Legszébb gyógyeredmények. Prospektus ingyen és bérmentve.

Uj

üveg-, porcelán és konyhafelszerelési
üzlet!Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Olaszi Fő-utca** Orsolyák-zárda épületben a mai kornak s a legmagasabb igényeknek megfelelő

üveg-, porcelán és konyhafelszerelési fiók-üzletet

nyitottam. — Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Hant FrigyesFő-üzlet: Kossuth-Lajos u. 4. Olaszi, Fő-u. Orsolya zárda.
Fiók-üzlet: Orsolya zárda.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVEértési a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3, legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképező-lámpák és mindenemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett.
ivlámpák

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

„Nagyvárad Hitebank“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsönöket nyújt

amelyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsönkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább

kamatozású kölcsönöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett 5%-os kamatot összeg után fizet

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad. **Az igazgatóság.**

Meghívó.

A megalakulandó „Könyvkötészet, Vonalzó-intézet és Üzleti könyvgyár részvénytársaság” folyó év június hó 22 én d. e. 11 órakor tartja a K. T. 154. §. értelmében alakuló közgyűlést saját helyiségében Fő-utca 20., melyre a t. részvény aláírókat tisztelettel meghívják az Alapítók

ROSENBERG IZSÓ

cementárugyára, beton-, vasbeton- és aszfaltipar-vállalata

Telefon: 67. szám.

Nagyvárad.

Telefon: 67. szám.

Kizárólagos képviselők:

a „Beocsinyi Cementgyári Unió” gyáraitól

a „Magyar Aszfalt Részvénytársaságtól”

a „Heunebique“-féle vasbeton rendszerből.

az „Eternit-művek” szab. azbeszt-pala gyártmányaiából stb.

(Dr. Zilinski Szilárd műegyetemi magántanár tervei szerint.)

Ajánlkozik mindennemű

beton és vasbeton aszfaltozás és aszfalt elszigetelési és „Eternit“-pala fedési munkálatok kivételére.

Csatornákat

saját gyártmányu, kívül-belül iszapolt, vízhatlan betoncsöveivel eszközöl.

Raktárt tart:

Első rendű Beocsini-, Portland- és Román-cementből.

» » Egeresi szobrász és alabastrom-gipszből.

» » Aszfalt fedéllemez és elszigetelő-lemezekből.

Saját gyártmányu diszes cementlapok és műkövekből.